

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18371

Θέμα 291^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 635-654**A. ΚΕΙΜΕΝΟ****ΑΙΜΩΝ**

*Πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων
χρηστάς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.* 635

*Ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξιῶσεται γάμος
μείζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἡγουμένου.*

ΚΡ. *Οὕτω γάρ, ᾧ παῖ, χρή διὰ στέρνων ἔχειν,
γνώμης πατρώας πάντ' ὀπισθεν ἐστάναι.* 640

*Τούτου γὰρ οὔνεκ' ἄνδρες εὐχονται γονὰς
κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,
ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.*

Ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτῦει τέκνα, 645

*τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὐτῷ πόνους
φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;*

*Μὴ νῦν ποτ', ᾧ παῖ, τὰς φρένας γ' ὑφ' ἡδονῆς
γυναικὸς οὔνεκ' ἐκβάλης, εἰδῶς ὅτι*

ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται, 650

γυνὴ κακὴ ξύνευνος ἐν δόμοις. Τί γὰρ

γένοιτ' ἂν ἔλκος μείζον ἢ φίλος κακός;

Ἀλλὰ πτύσας ὡσεὶ τε δυσμενῆ μέθες

τὴν παῖδ' ἐν Ἄιδου τήνδε νυμφεύειν τινί.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ὅστις δ' ἀνωφέλητα ... τήνδε νυμφεύειν τινί.****(Μονάδες 30)**

Όποιος όμως γεννάει άχρηστα παιδιά, τι άλλο θα έλεγες πως γέννησε αυτός παρά βάσανα για τον εαυτό του και πολύ γέλιο για τους εχθρούς του; Ποτέ λοιπόν, παιδί μου, να μην αλλάξεις τις τωρινές σου σκέψεις από έρωτα για μια γυναίκα, γνωρίζοντας ότι αυτό γίνεται παγερό αγκάλιασμα, όταν δηλαδή μια γυναίκα είναι κακή σύζυγος στο σπίτι. Γιατί ποιο πράγμα μπορεί να γίνει μεγαλύτερη πληγή από τον κακό φίλο; Αλλά αφού την περιφρονήσεις (περιφρονώντας την) σαν να ήταν εχθρός σου άφησε αυτήν την κόρη στον Άδη να παντρευτεί κάποιον.

2. Πώς εκπληρώνεται η κατάρα του Οιδίποδα στην περίπτωση των δύο γιων του, του Ετεοκλή και του Πολυνείκη;

(Μονάδες 10)

Σε σωζόμενο απόσπασμα της Θηβαΐδας αναφέρεται ότι ο Οιδίποδας καταράστηκε τους δυο γιους του να μοιράσουν την κληρονομιά του με σπλισμένο χέρι και να κατεβούν στον Άδη αλληλοσφαγμένοι, επειδή είχαν παραβεί την εντολή του να μη χρησιμοποιήσουν ποτέ το ασημένιο τραπέζι του Κάδμου και το χρυσό κύπελλο (δέπας), με το οποίο έπινε κρασί ο Λάιος.

Τα δύο αδέρφια, Πολυνείκης και Ετεοκλής, συμφώνησαν να βασιλέψουν διαδοχικά ανά ένα χρόνο. Πρώτος βασιλεύσε ο Ετεοκλής, ο οποίος όμως αρνήθηκε να παραδώσει την εξουσία στον Πολυνείκη. Ο Πολυνείκης έφυγε από τη Θήβα και πήγε στο Άργος, όπου παντρεύτηκε την κόρη του βασιλιά Άδραστου. Μαζί με τον πεθερό του και άλλους πέντε Αργείους ηγεμόνες εκστράτευσε εναντίον της Θήβας, για να διεκδικήσει την εξουσία. Οι επτά Αργείοι αρχηγοί τάχθηκαν απέναντι από τους επτά Θηβαίους ήρωες που υπερασπίζονταν τις επτά πύλες της Θήβας. Απέναντι από τον Ετεοκλή ήταν ο Πολυνείκης. Η τελική μονομαχία των δύο αδερφών επιβεβαίωσε την κατάρα του Οιδίποδα. Τα δύο αδέρφια έπεσαν αλληλοσκοτωμένα μπροστά στα τείχη της πόλης, η οποία όμως σώθηκε.

3. α) Να συνδέσετε τις λέξεις της Α' στήλης με τη λέξη της Β' στήλης με την οποία έχουν ετυμολογική συγγένεια (δύο λέξεις της Α' στήλης περισσεύουν).

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. Λεξικό	
2. επικός	α) φέρεσθαι
3. έφορος	
4. φορτικός	
5. εύφορος	β) είποις
6. διηνεκής	
7. επομένως	

(Μονάδες 5)

α) 4, 5, 6

β) 1, 2

Περισσεύουν οι λέξεις έφορος και επομένως.

β) δόμος: Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε ομόρριζα ουσιαστικά ή επίθετα (απλά ή σύνθετα).

(Μονάδες 5)

Οικοδόμος, δομικός, δώμα, νεόδμητος, δομή.

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος